

Spontánní porod

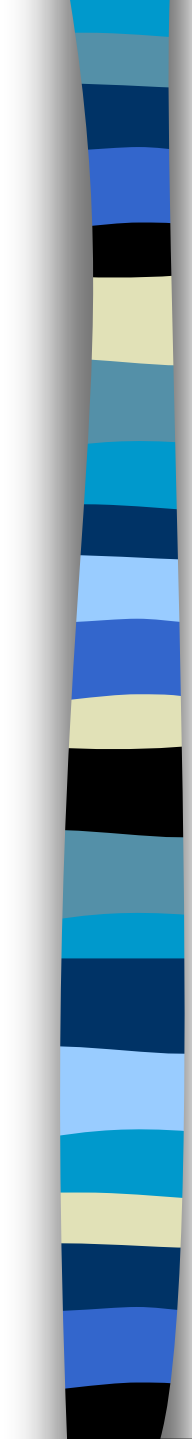
L.Hruban, R.Gerychová, P.Janků

Studijní obor: Porodní asistentka
Studijní program: Porodní asistence – bakalářské studium, kombinované
Akademický rok 2013/2014 – 2. semestr (jarní)

Definice porodu

- n Při porodu dochází k vypuzení plodového vejce (plod, placenta, pupečník, plodová voda, plodové obaly) z organismu matky.
- n Porozený plod – novorozenec se známkami života (akce srdeční, samovolné dýchání, pohyby, pulzace pupečníku) jakékoliv hmotnosti, nebo bez známek života a s hmotností 500g a více.

-
- n **Předčasný porod** – 24. až 38. týden těhotenství.
  - n **Porod v termínu** – 39. až 42. týden těhotenství
  - n **Potermínový porod** – po ukončení 42. týdne těhotenství
  - n do 24. týdne těhotenství se jedná o **potrat**

Termín porodu

- n je vypočtené datum, kdy nejpravděpodobněji dojde k porodu donošeného novorozence.
- n průměrná délka těhotenství:
  - 40 týdnů (280 dnů) od prvního dne posledních menses
  - 38 týdnů (266 dnů) od data oplozující soulože

Určení termínu porodu:

- n podle prvního dne posledních menses
- n podle prvních pohybů plodu
- n podle data oplozující soulože
- n podle ultrazvuku

Klasifikace porodu

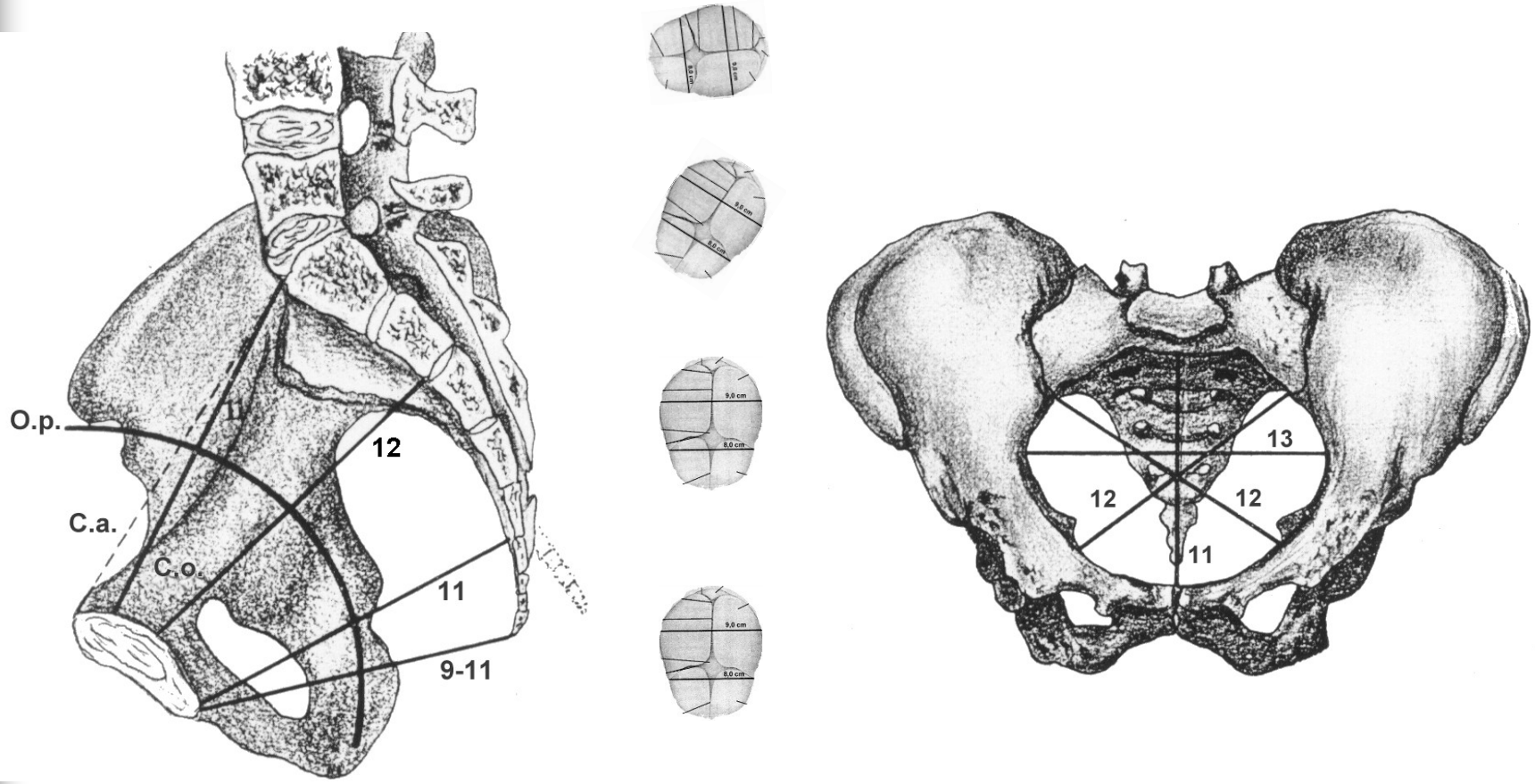
- n samovolný porod
- n medikamentózní porod (samovolný začátek)
- n indukovaný porod
- n operativní porod
- n fyziologický porod
- n patologický porod

Porodní cesty

- n tvrdé porodní cesty – kostěná pánev
- n měkké porodní cesty
  - dolní segment děložní
  - hrdlo
  - pochva
  - zevní rodidla
  - pánevní dno

Distantia bispinalis	25-26cm
Distantia bicristalis	28-29cm
Distantia bitrochanterica	31-32cm
Conjugata externa	19-20cm

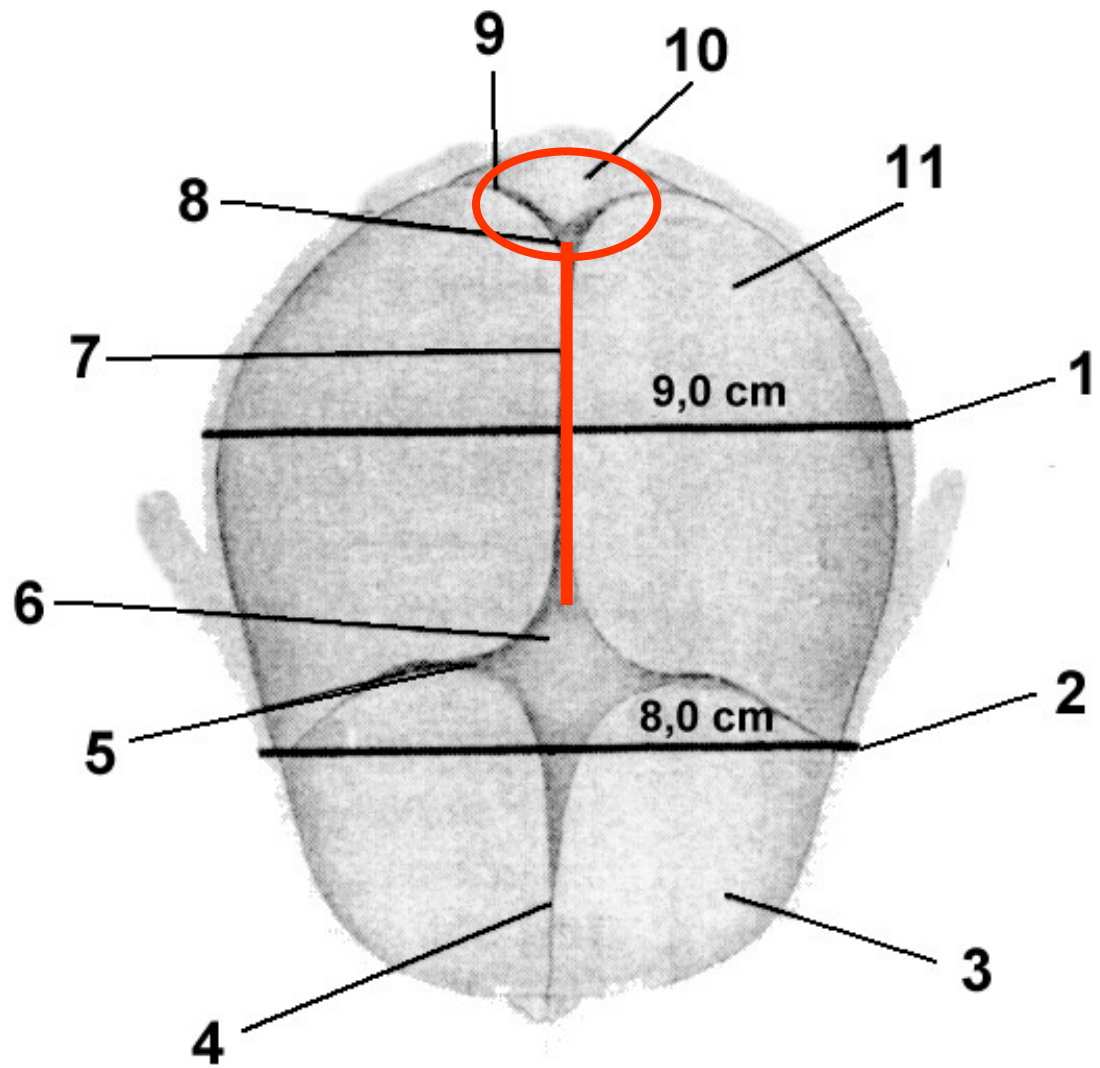
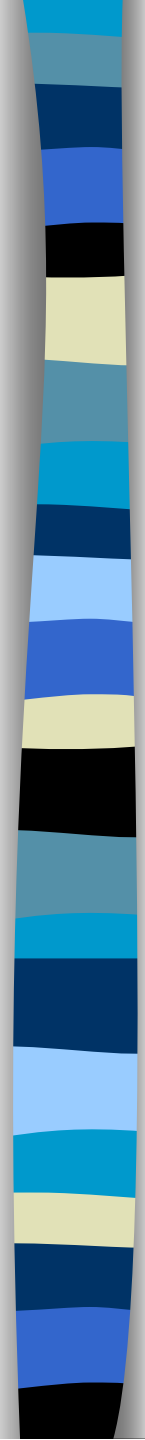
Porodní síly

- n děložní kontrakce
  - délka, intenzita, pravidelnost
- n oxytocin, prostaglandiny (E2, F2 alfa)
- n břišní lis
- n zemská gravitace

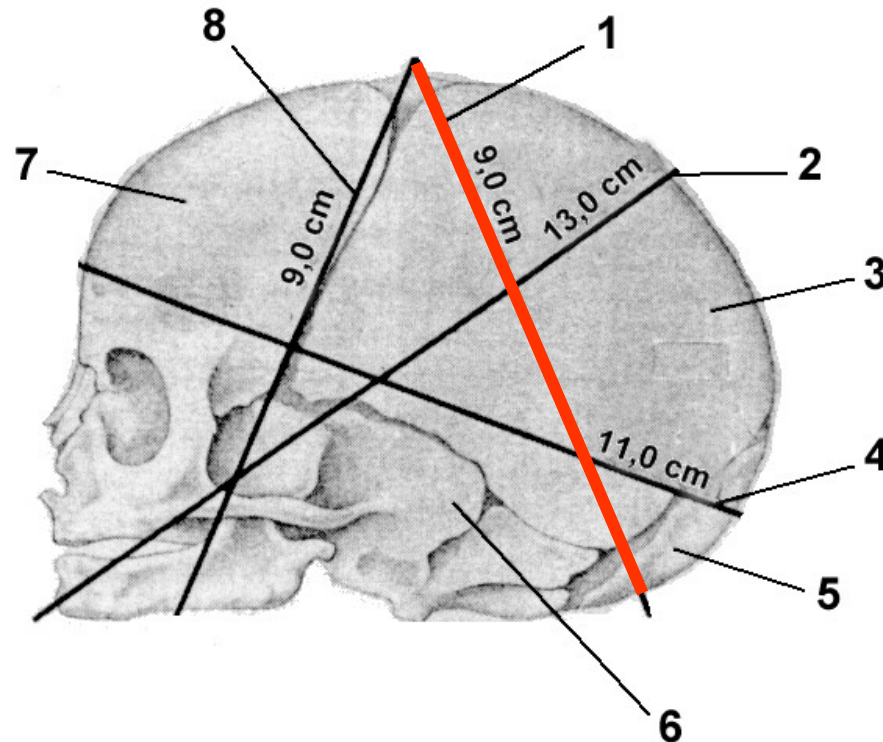

Plod

- n nejčastěji se rodí v poloze podélné hlavičkou
- n hlavička nejhůře prochází por. cestami, její velikost a tvar nejvíce ovlivní průběh porodu
- n **lebeční kosti:** kosti čelní, temenní, spánkové, záhlavní
- n **lebeční švy:** čelní, šípový, věncový, záhlavní
- n **malá a velká fontanela**

- n Optimální průběh porodu – pokud hlavička vstupuje do pánve **záhlavým** v **šikmém průměru** (vedoucím bodem je záhlaví, subokcipitobregmatický průměr hlavy 9 cm)

Průběh porodu

n **Období přípravné**

dolores praesagientes

dráždivost děložní svaloviny

pokles dělohy

odchod hlenové zátky

n **Začátek porodu:**

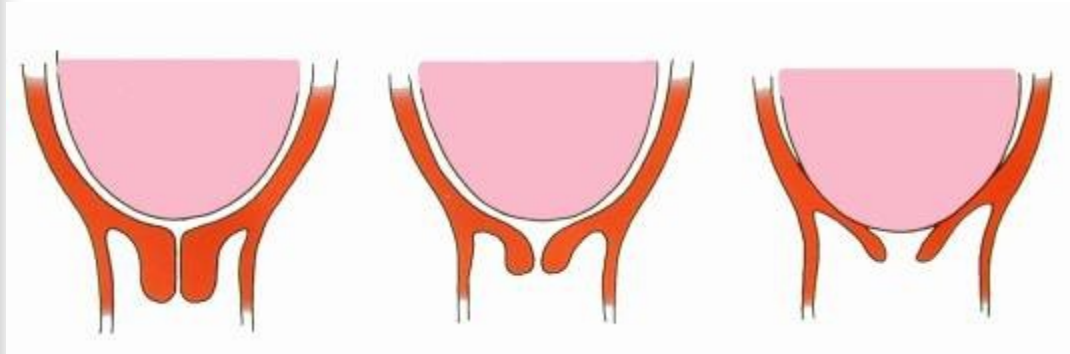
děložní stahy (kontrakce)

odtok plodové vody

n **Expektační a aktivní vedení porodu**

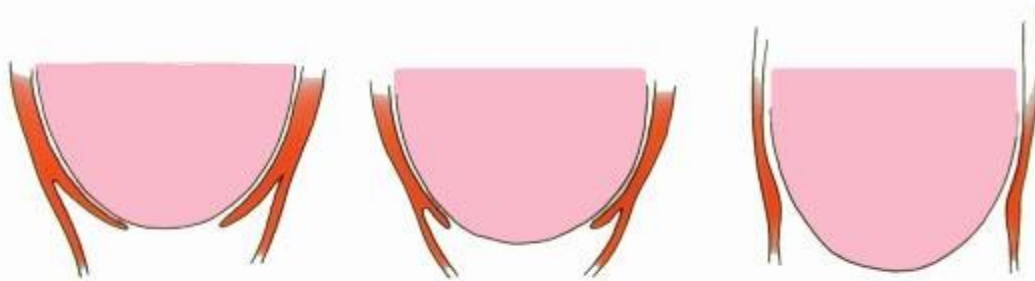
Změny děložního hrdla za porodu

zkracování hrdla děložního

splynutí zevní a
vnitřní branky
děložního hrdla =
vznik porodnické
branky

- otevírání porodnické branky

úplné otevření
porodnické
branky =
zánik branky

n První doba porodní - otevírací

- latentní fáze – spotřebování čípku
- aktivní fáze – dilatace branky do 8 cm
- tranzitorní fáze – 8 cm, lem, zánik branky

n Druhá doba porodní – vypuzovací

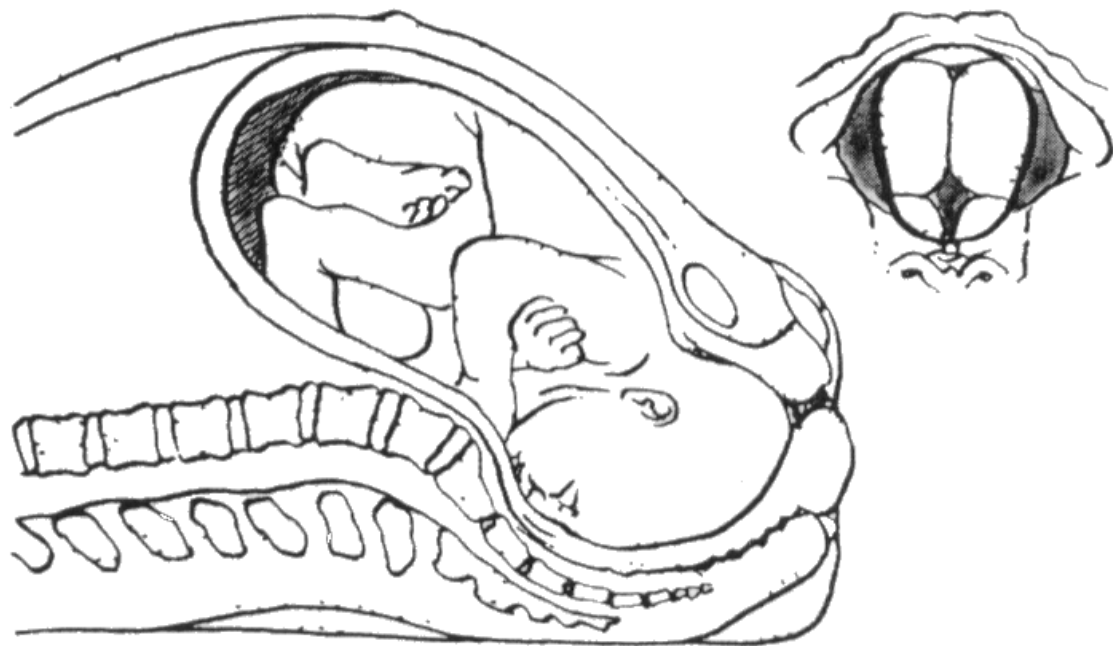
- zánik branky až porod plodu (episiotomie)
- porod hlavičky – **vnitřní flexe, vnitřní rotace, deflexe, zevní rotace.**
- porod ramének

- n **iniciální flexe** – ve fázi vstupu hlavičky do pánevního vchodu, vedoucím bodem se stává malá fontanela, šípový šev je v šikmém nebo příčném průměru, hlavička se nachází v tzv. vysokém příčném stavu

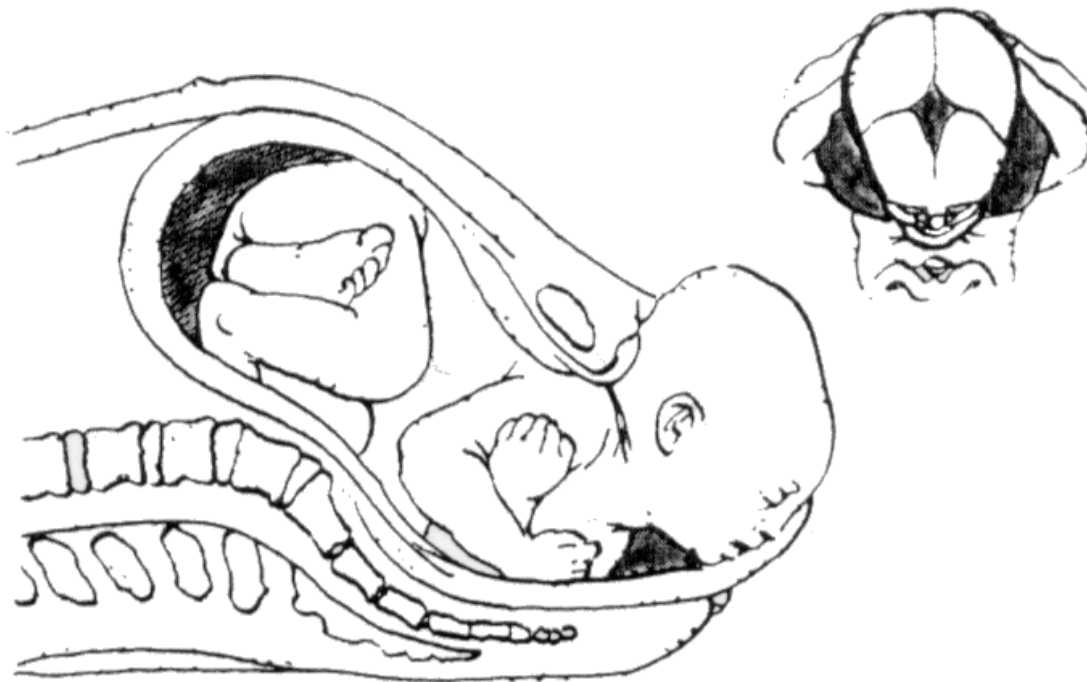

- n **vnitřní rotace** – ve fázi progresu hlavičky z pánevní šíře do pánevní úžiny, šípový šev rotuje do přímého průměru, hlavička se nachází v hlubokém přímém stavu, při normální vnitřní rotaci se dostává obličej do vyhloubení kosti křížové a záhloví pod symfýzu (v opačném případě se jedná o rotaci abnormální)

n **deflexe** – ve fázi opuštění roviny pánevního východu a průchodu měkkými por. cestami, záhlaví (hypomochlion) se opře o symfýzu kolem které dojde k záklonu a tím porození hlavičky (nejdříve se rodí záhlaví, pak temeno, čelo, obličej a nakonec brada), hlava se rodí se šípovým švem v přímém průměru

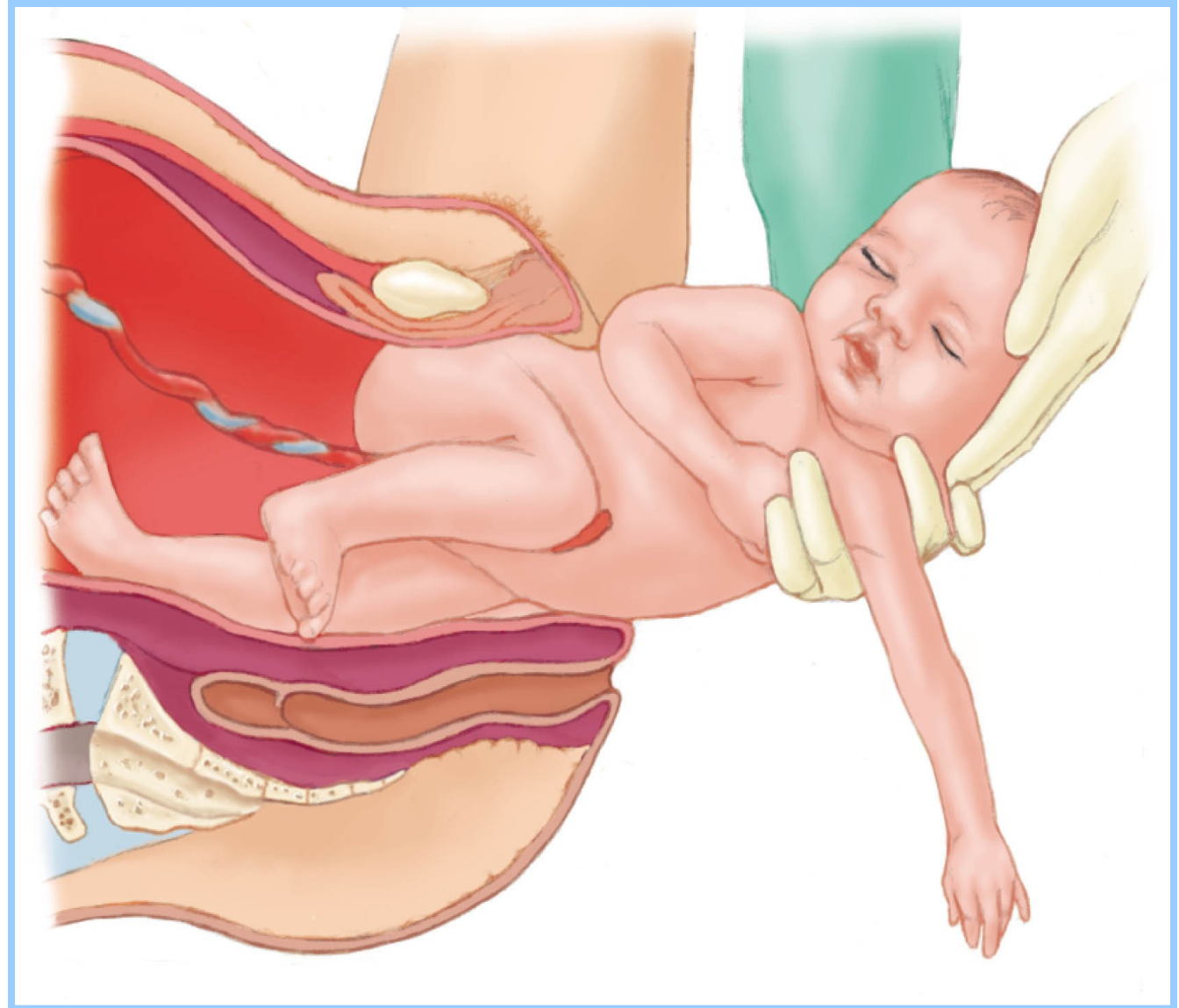

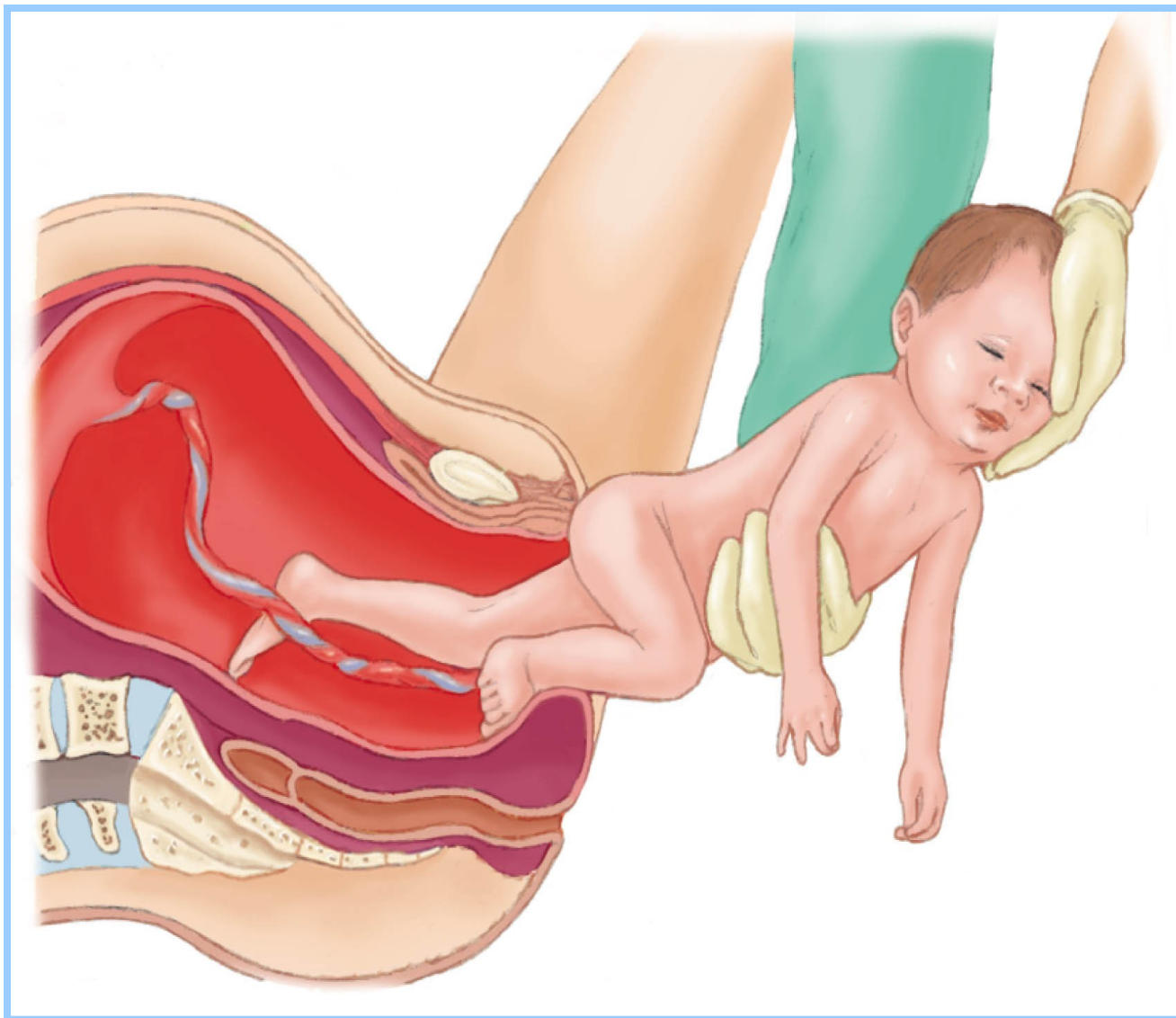
- n **zvní rotace** – podmíněna vnitřní rotací ramének kopírujících svým biakromiálním průměrem mechanismus porodu hlavičky (ramena při přechodu do pánevní úžiny rotují z příčného do přímého průměru což vede k rotaci již porozené hlavičky)

Porod trupu

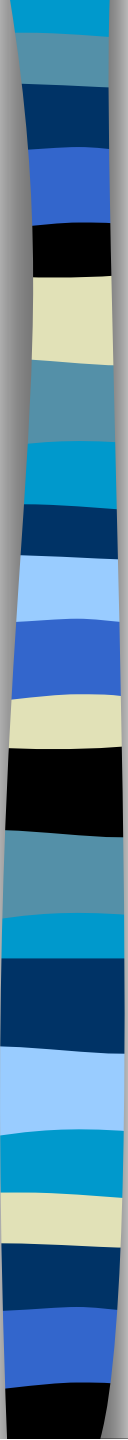
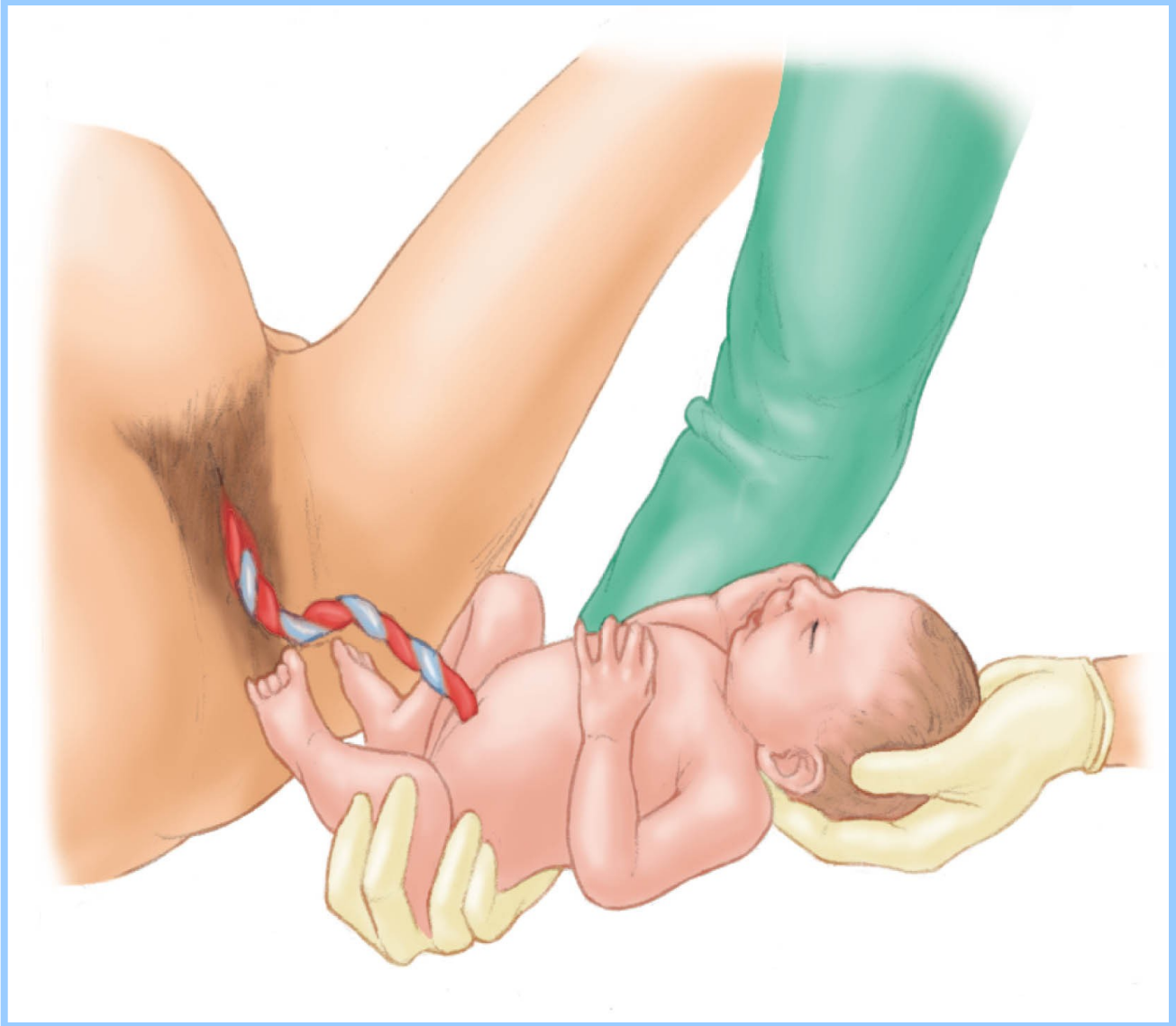

Porod novorozence

- * otřít krev a plodovou vodu z obličeje plodu**
- * přiložit dítě na břicho matky**
- * přerušit pupečník, podvázat nebo zasvorkovat**
- * zabalit dítě do suchého ručníku!**

Hodnocení stavu novorozence

- n **Apgar skore**
- n **přítomnost mekonia v plodové vodě**
(zeleně zkalená plodová voda)
- n **průběžné sledování:**
  - dýchání
  - akce srdeční
  - barva

Skóre dle Apgarové

1. – 5. – 10. minuta

Hodnocení	0	1	2
barva kůže	modrá, bledá	tělo růžové, akra lividní	kompletně růžová
akce srdeční	nepřítomna	pod 100/min	nad 100/min
dechová aktivita	žádná	povrchní, nepravidelná	pravidelná, křik
svalový tonus	atonie	hypotonie, malý odpor vůči extenzi	aktivní, silnýá odpor vůči extenzi
reakce na podráždění	žádná	chabá, grimasa	výrazná, kýchání, křik

Třetí doba porodní, doba k lůžku

- začíná porozením plodu a končí porodem placenty
- trvá několik minut, max. 1 hodinu
- aktivní vedení III.doby s aplikací uterotonik (oxytocin, ergometrin i.v., i.m.)
- dochází k odloučení placenty od děložní stěny a porodu placenty
- známky odloučení placenty (ochabnutí a pokles pupečníku, při stlačení dělohy prsty kolmo těsně nad symfýzou se pupečník nevtahuje, fundus děložní se oplošťuje a stoupá nad pupek...)
- při porodu placenty po jejím odloučení je vhodný kontinuální ale slabý tah a následně využití vlastní váhy placenty, která se nechá jakoby volně padat dolů, je nutno porodit celou placentu včetně obalů

Poporodní péče

- * přiložení vložky na genitál**
- * uložení do polohy na zádech, natažené končetiny**
- * sledovat krevní ztrátu**
- * zaznamenat čas porodu !!**

Poporodní péče

Krevní ztráta

- * 500 ml je normální**
- * masáž děložního fundu**
- * uterotonika – oxytocin, ergometrin i.m./i.v., duratocin i.v.**
- * léčba šoku**
- * ŽOK – 1500 ml a více**

n **Doba poporodní (IV.doba)**

- interval 2 hodin po porodu (intenzivní péče),
kdy je monitorován TK, puls, teplota matky,
děložní tonus a děložní krvácení

Trvání porodu:

6 – 12 hodin u prvorodičky

3 – 9 hodin u vícero dičky

pod **60 minut**.....překotný porod

Sledování rodičky a plodu

- n **celkový stav** – T, TK, P, bolestivost, psychický stav
- n **děložní činnost** – zevním vyšetření a přístrojově (tokografie)
- n **progrese porodu** – vnitřním vyšetřením
- n **stav plodu** – poslech ozev, přístrojové monitorování (CTG), kvalita plodové vody
- n **sledování krváčení a srážlivosti krve**

Přístrojové monitorování

- n kardiokardiografie (zevní, vnitřní)
- n intrapartální fetální pulzní oxymetrie
- n analýza S–T úseku EKG plodu
- n UZ vyšetření - poloha, váhový odhad
- n Doppler vyšetření - pupečník, hematoma

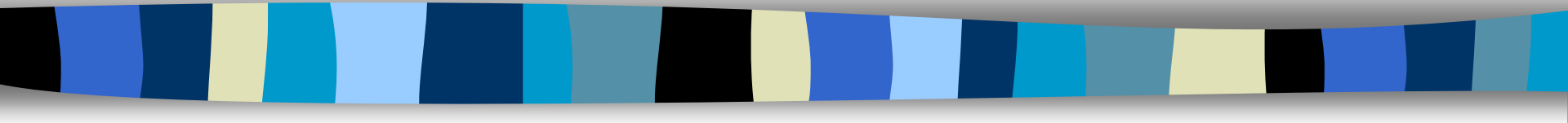

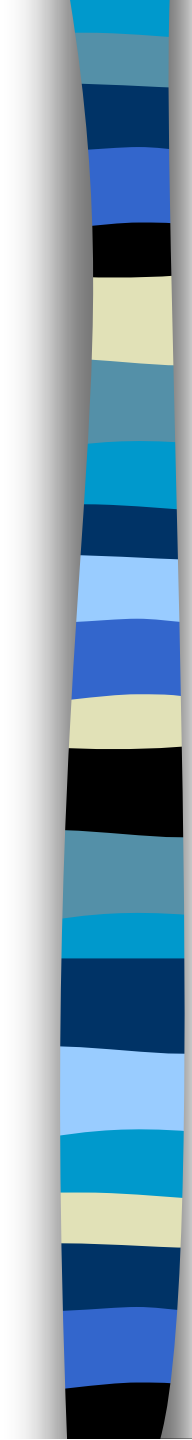

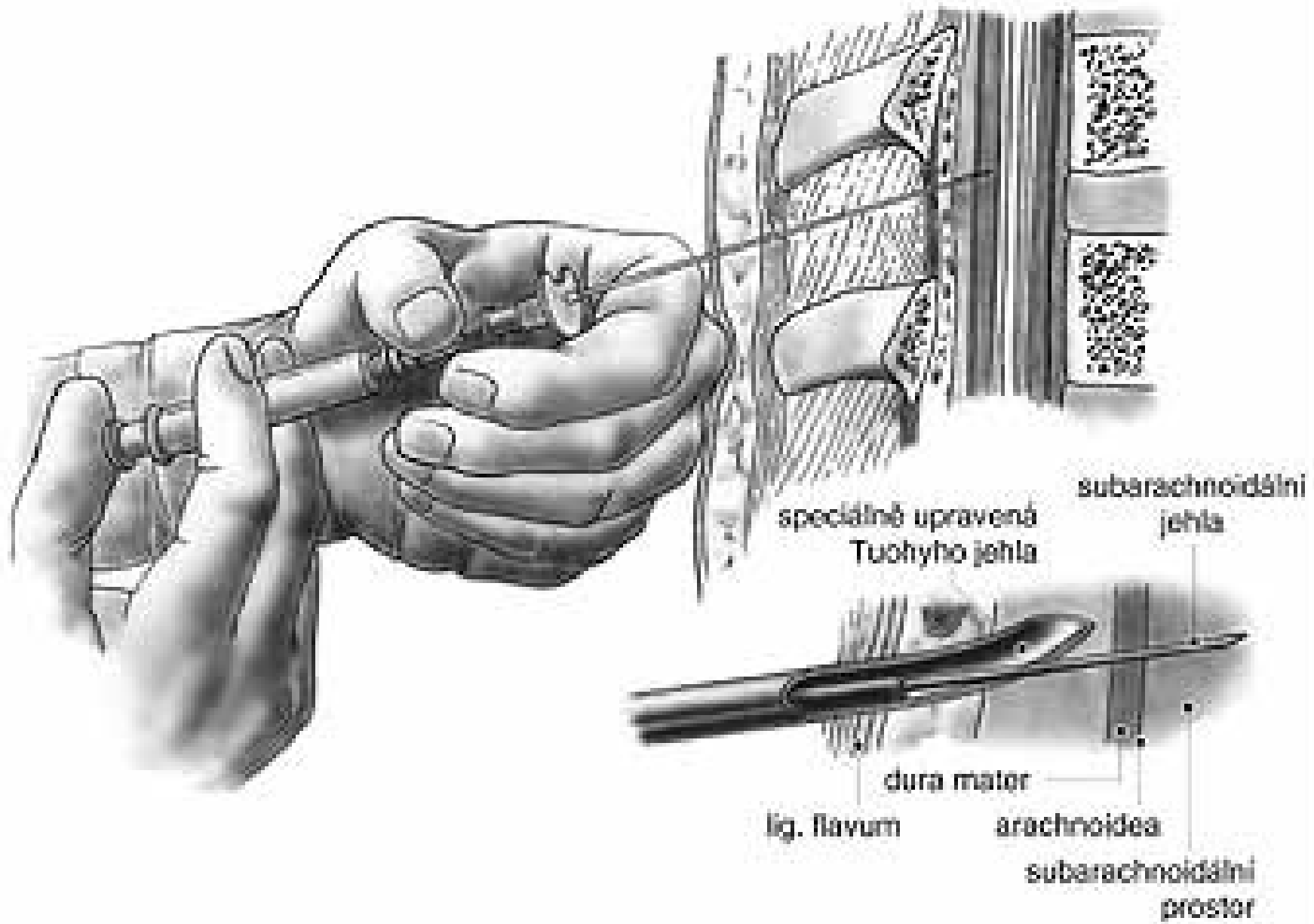
Vedení porodu

- Úloha lékaře a porodní asistentky
  - n Přítomnost dětského lékaře a dětské sestry u porodu
  - n Vyšetření a ošetření novorozence
  - n Vedení II., III, a IV. doby porodní (poranění, krevní ztráta, odběry pupečnickové krve, toaleta rodidel, sledování TK, P, odchodu moči, zavodnění, psychický stav, přiložení dítěte, odpočinek, překládání na oddělení)

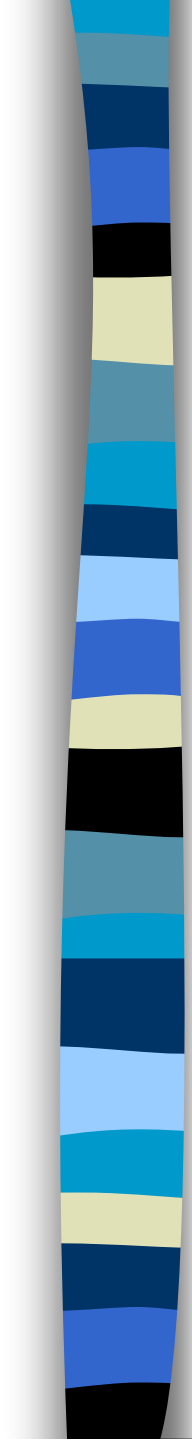
Nové směry ve vedení porodu

-
- n porod bez násilí
  - n přítomnost otce u porodu
  - n porod v domácnosti
  - n poloha rodičky za porodu (pomůcky)
  - n porod do vody
  - n elektivní SC
  - n programovaný porod
  - n porodnická analgezie

-
- n Relaxační technika
  - n Musikoterapie
  - n Aromaterapie
  - n Masáže - zad a hráze
  - n předporodní příprava
    - základní
    - rozšířená
    - kojení
    - péče o novorozence